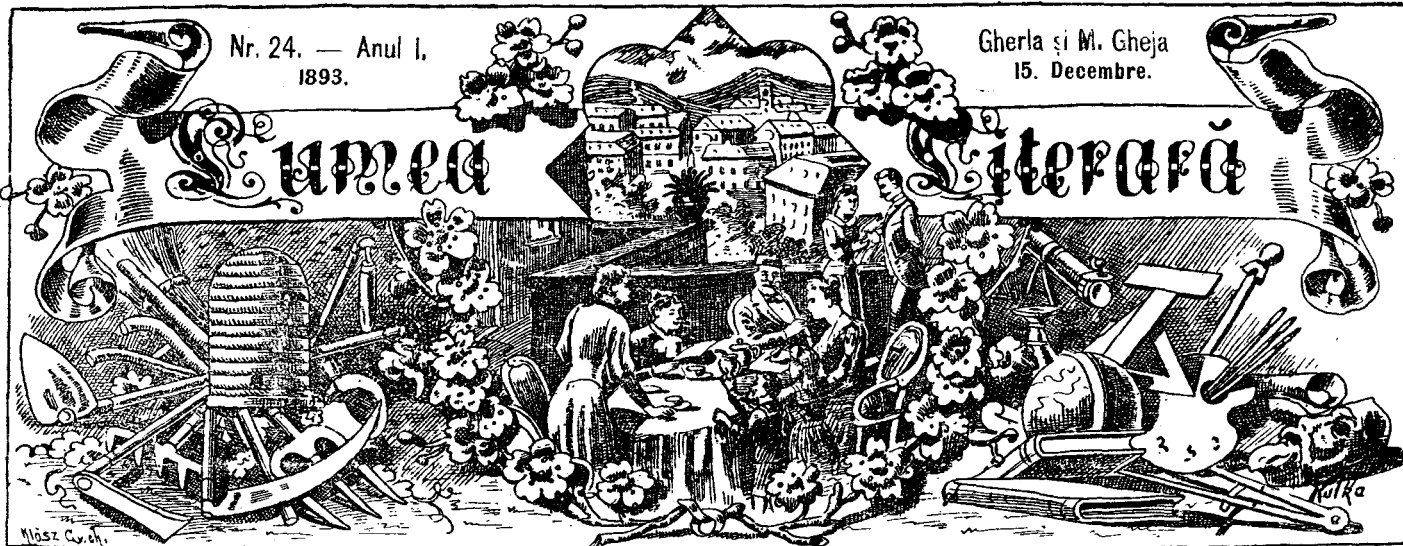

Amplă

Literară

FÓIĂ BELETRISTICĂ-SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ — Cu ilustrațiuni.

Apare în 1-a și 15-zi st. n. a fie-cărei
luni.

Prețul pe an 4 fl., pe $\frac{1}{2}$ an 2 fl., pe $\frac{1}{4}$ an
1 fl. — Pentru România și străinătate:
Pe an 10 franci — lei noi.

Redactor răspunzătorii:
GEORGE SIMU.

Editor:

ANDREIŪ TODORAN.

Premunerațiunile sunt a se adresa la
Tipografia „Aurora“ în Gherla Sza-
mosujvár, — ér' celea referitoare la re-
dacțiune la G. Simu Maros-Gezse p. n.
Maros-Ludas.

Epistolele nefrancate nu se primesc.

Fica munților.

În al doilea război al Romanilor cu Daci, una din legiunile romane comandată de vitézul Liviu, pētrunse-se, prin dese și sângerose ciocniri, până în inima maiestoșilor Carpați și poposise lângă un sat dacic, pe care a două și avé se-l trecă prin flacări și fer.

Iscódele Dacilor înșciințaseră satul de sosirea temuților dușmani; și toți locuitorii, avénd în fruntea lor pe Vicol și frumoșa lui logodnică Ada, porniră întru întēmpinarea Romanilor și rugară pe Liviu de pace, făgăduindu-i, decă îi vor lăsa se-și vadă în tihnă de traiul lor, supunere și un tribut după putere.

Liviu rămăse-se ca fulgerat vęđénd frumșețea fermecătoare a Adii și privirea i se ațēnti arđetőre pe drăgălașul și cerescul chip al Ficei Munților, nume pe care îl dase muntenii ca un omagiū datorit frumșeții ei.

Ada era adevératul tip al frumșeții muntencii. Înaltă de stat, plină la corp, cu ochii ca azurul cerului, cu pērul de acea-și culóre ca și rađa de sóre care îl sāruta ușor, cu gura mică și buzele trandafirii!...

Fica Munților cu privirea rugătoare părea lui Liviu o deită coborită din cer.

Vicol accepta, împreună cu muntenii răspunsul la rugăciunea lor, care răspuns însă nu mai venea.

Mult, țēndu-și adese-orī respirarea, Liviu sorbea cu privire lacomă acea făptură minunată care, în zăpăcéla temerii și în nevinovăția ei fecioréscă, lăsa se se vadă prin neîndestulătoru-i vestmēnt comorile-i scumpe cu care natura o îndestrase!...

Din nou muntenii îi adresară cererea și îl rugară de răspuns...

Vicol băgă de sémă unde era pironită privirea lui Liviu și nori de mână se arătară pe chipul lui bărbătesc, cari dispărură însă îndată la zimbetul și stringere-rea de mână iubitóre a Adii

În sfērșit buzele lui Liviu se deschiseră și ca și cum și-ar' fi vorbit șie-și, đise arătând pe Ada:

— Decă 'mi dați pe acéstă copilă, făgăduesc linișce și ocrotire!...

Un strigăt de indignare isbucni din piepturile Dacilor și Vicol, scoțénd un răgnet de furiă, se repeđi asupra lui Liviu, dar' Ada îl oprí ..

— Gândiți-vé bine, mai đise Liviu când liniscea se potoli, mórtea vóstră a tuturor, orī copila asta mie... Vę dau răgaz până de séră!...

Apoi, întorcēndu-le spatele, întră în cortul său.

*

Se înoptase... Satul dacilor era învélit în întunericul adēnc...

Liviu se preumbla tăcut și dat cu totul gândirii care umpluse întręga lui ființă. Visuri plăcute își făcea și voluptăți deesci își făgăduia se guste în brațele albe și cārnoșe ale Adii

Trebuia se aibă cu orī-ce preț pe acea ființă drăgălașe și atāta de frumoșă... Trebuia se fiā a lui sēlbateca caprióră a munților, cu ochii ceresci și gura rđetőre. . A lui și numai a lui acea đină cu vócea dulce și privirea fermecătoare... Vięța și-ar' da-o chiar' pentru acel diamant strălucitor al munților...

Luna, târđiā în acea nópte, se ridicase plină. Razele ei poleiseră vęrfurile gigantice ale munților și apoi încet, încet veniseră se salute voióse pe Romanul dus pe gânduri...

Privirea lui Liviu rētăcitoré în spațiul cerului se lăsa lin și cu dor asupra satului adormit în care se

odihnea frageda copilă ce-l răpise cu totul și care acum era unica țentă a vieții lui.

Prin întunecarea și formă albă că se strecură și înainteză spre el cu îngrijire și uitându-se cu sfîlă în toate părțile...

Inima lui Liviu bătu cu putere, când în blînda lumină a lumii se desernă încântătorul corp al Adii.

Fiorii străpunseră, ca ascuțitele săgeți, corpul Romanului și buzele lui murmurară:

— E Ada!... Vine la mine, fugînd pe ascuns, ca se-și scape părinții și satul...

Se înșela Liviu!... Frumosa fică a munților venea la el, pe furiș în adevăr, dar' nu ca să se dea lui, ci ca se-i cadă în genunchi și cu lacrimi scaldându-i picioarele se-l rîge să se înduioșeze și se aibă milă de bătrînii și nepunctuoșii ei părinți, de iubitul ei logodnic, de scumpul ei sat, de ea în sfîrșit... In nevinovăția ei venea ca o căprieoră în fața vîntătorului ce sta la pîndă gata s'o sfășie...

Ada îl dări și 'și iuți pasul...

Ajungînd lângă el cădu în genunchi și lăcremînd își începu rugăciunea...

Tremurînd, Liviu o ridică și în prada unor friguri îmbătătoare de dorințe nebune, înlanțui în vînjosele-i brațe mlădioasă taliă a Adei.

— A mea și numai a mea, sîlbatecă căprieoră, dîsă.

Er' buzele lui ardetore căutară se sărute gurița minunată a Ficii Munților...

Ca săgetată în inimă, Ada se smuci din brațele lui, îl rîspînsu cu puterea desnădejdei și dispăru ca o nălucă...

*

La miezul nopții lupta începuse sîlbatec între Romanii și Dacii.

Liviu, înfuriat de respingerea Adii, își strînsese ostași și pornise asupra satului.

Dacii, gata de apărare, îl întîmpinaseră și la lumina lumii crîncena luptă era în toiul ei.

Fica Munților, avînd un arc în mîna sta lângă logodnicul ei Vicol, care se lupta ca un leu.

Privirea Adii fulgeră pe Liviu, care furios căută se străbată pînă la densa prin cercul de fier al Dacilor ce o împresura.

Romanul, vedînd că nu pôte rîsbi, întînsu arcul și țînti în Vicol.

Săgeata porni...

Ada, care nu-l pierdea din ochi, dete un țepet sfășietor și se aruncă în fața săgeții, acoperind cu gin-gașa-i făptură iubitul corp al logodnicului ei...

Săgeata îi străpunse inima și Fica Munților cădu scaldată în sînge...

Vicol nebun de durere, o luă în brațe...

O plîce de săgeți romane străpunseră însu pe vitelul și nenorocitul Dac, care pică cu prețioasă-i sarcină...

Și pe cînd sufletele lor sburau spre nemărginitul cer, buzele lor se împreunau pentru cea din urmă oră într'o dulce sărutare!...

Marion. (Romanul.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj Suspîn!

Lume, lîgân de amaruri multe se petrec în tine!
Și mî mir cum de mai calcă pre covorul tîu ființă.
Cînd în cartea ta nu i scrisă nici o pagină de bine
Și de-apurarea prin tine nu s'aud decît cîințe?!

Ascultați numai în taină cum vibrează din locașuri
Nesfîrșitele regrete și al chinurilor triagău;
Ascultați cît de jelnic își dorece a morții cîsurii
Căci li-e grîză se mai zacă în acest amarnic lîgân.

Ah! cînd ved atâtea lipse revălindu-se pre nîmuri
Pare-că furtuna vremii se descarcă preste mine
Și mî înfior cu grîză ca și pasărea din ramuri
Cînd de-arîndul preste densa numai vînt și plîce vine

Fioros e și vîzduhul cînd natura își rîsbună
Și norii se frămîntă și pornesc a vremii vînturii
O, dar' după vreme aspră ierăși vine și senină
În viață însu chinul, se rîscesne rîndurii-rîndurii;

Plînsurii, vaiurii și suspine e tot ce se aude'n lume
Și de vești și visurii veselii restătîndu-li-se 'n față
Sunt numai sforțării de visurii ce se perd fără de nume;
Sunt iroinice suriderii, de amarnica viață!!

Lume lîgân de amaruri multe se petrec în tine:
Și mî mir cî unde i cartea ce și bine îi ascie
Căci 'n tîtă-a mea viață 'am dat eu nici de vre-un bine:
O, ce bine ar' fi ca-n lume om sîrac se nu mai fie!?

Petria dela Cluj.

Vîntul blăstîmat.

Din somn vîntul se tredece,
Frunța'n codru 'ngălbinesce;
Bate vîntul, frunța plînge
Vîntul de grumazi mi-o stringe,
Mi-o sucesce și-o frîmîntă
Frunța'n codru mi se cîntă
Mi-o frîmîntă și-o sucesce
Frunța'n codru se bocescce,
Diua 'ntregă nîptea 'ntregă
Vîntul suflă - mi-o deslîgă
Și pre crîngă mi-o despoie;
Crînga după ea se 'ndîce,
Vîntul crînga mi-o despică
Frunța'n codru mîrtă pică.

Vîntule, uitate ar' mîrtea,
Amărită-ți fiă sîrtea,
Se n'ai casă, se n'ai mîsă
Se cerșesci cîrmoji rîmase;
Diua, nîptea se n'ai stare,
Nici pe cîmpurii, nici pre mare,
Nici pe sesurii, nici pre dealurii;
Nici pe lamurii, nici pre valurii;
Se-ți plîngi sîrtea lângă trestii
Și se urlî prin prăpăstii;
Dorul tîu și-a ta durere
Se nu-și afle mîngîiere;
Diua 'ntregă, nîptea întregă
Nime se nu le înțelgă.

Copilul Codrilor.

Aventurele

alor trei Ruși și trei Englesi în Africa sudică

de

Jules Verne.

Traducere de „Dacus.”

(Urmare.)

Cea-ce cu deosebire a făcut se svêgnescă inima vênătorului engles, au fost anumite urme, ce i le-a arêtat Mokum în marginea unei păduri dese, nu departe de o mocirlă mare adêncă, carea era încunjurată cu laptele cânelui crescut la o înălțime uriașă, și a cărei suprafață a fost perfect încrescută cu crini de apă de colórea ceriului.

»Domnule« țise Mokum; »dêcă mâne în revêrsatul țorilor ai avea de cuget se vini aici la pândă, acea ți-aș sfătui, că de astă-dată carabina se nu ți-o uiți acasă.

»Ce te îndemnă pre domniata spre acêsta declarațiune?» întrebă Sir John Murray.

»Urma acêsta prospetă, ce se vede aci pre pământ umed.«

»Cum? aceste urme late provin dela animal? Dêcă e așa, apoi peciórele cari fac neșce urme atât de late, trebuie se aibă o periferiă mai mare de o jumătate de orgiă.«

»Dar' tóte aceste numai acea dovedesc« răspuse bussmennul, »că animalul carele lasă astfel de urme, după sêne, e cel pucin de nouê urme de lung până la codă.

»Elefant« a strigat Sir John.

»Da Măriata, și dêcă nu mă înșel, elefant mascul, tênêr, deplin desvoltat.«

»Mâne deci bussmenne.«

»Mâne Măriata.«

Cei doi vênători sau întors la castru, punând cei doi țiapă pre calul lui Sir John Murray.

Animalele cele frumóse, ce atât de rar pot fi oborite, au răpit admirățiunea caravanei întregi. Cu toții sau grăbit ai grătula lui Sir John, cu excepțiunea dór' a lui Mateiú Strus, carele în ce priveșce animalele, de abia cunoscea altele afară de ursul mare, bălaurul, centaurul, pegazul și alte constelațiuni a animalelor lumii cereșci. A dóua di la patru óre de dimi-nêță, cei doi vênători dimpreună cu câni lor șezând pre cai în un tufiș des, așteptau nemișcați sosirea cetei celor cu pielea grósă.

Urme nouă i-au convins că elefanții vin aici în masse, ca se bé din mocirlă. Ambii erau înarmați cu carabine și cu glónțe explosive. Au șezut aprópe o jumătate de óra la pândă nemișcați și în tăcere, când la cincideci de pași dela mocirlă, au vêđut mișcându-se o massă nêgră.

Sir John și-a apucat carabina, dar' bussmennul ia rețênut mâna, și ia făcut semn, se-și modereze paciința.

Nu preste mult au apărut umbre mari, și se po-tea auzi cum se desface tufișul în urma apêserei ne-resistibile, lemnele șcîrțiau, ramurile călcate jos poc-neau și printre crengi a străbătut un respirat sgomotos

Era ciurdă de elefanți. O jumătate de ducină a animalelor gigantice, cari acúși erau așa de mari ca rude-niele lor din India, se apropiau încet de mocirlă.

Lumina aurorii a făcut posibil, ca Sir John se admire aceste animale puternice. Unul, un mascul gigantic a atras cu de-osebire atențiunea englesului. Fruntea lui lată orală, se estindea dintre cele dóua urechi mari, cari i depindeau până pre pept. Conturile lui gigantice în lumina aurorii se păreau încă și mai mari.

Și-a întins trompa din tufiș și cu dinții lui curbi frecă trunchiú arborilor, ce se clătinau la lovirile lui. Animalul póte că presupunea ceva periclu apropiat.

Intru acestea vênătoriul a șoptit încet în urechia lui Sir John Murray:

»Place-ți elefantul?«

Sir John cu un semn a răspuns afirmativ.

»Bine,« țise Mokum, »îndată-l vom separa de ceialalți.«

În momêntul acesta elefanții au sosit la marginea mocirlei. Peciórele lor late se scufundau adênc în pământul mocirlos. Apa o trăgeau cu trompele, și cum trecea apa acêsta prin grumazii lor, făcea o gâlgăitură sgomotósă. Masculul cel mare, carele era serios neliniștit, privea împrejur, și trăgea aerul gemând, ca se sêmțescă tótă evaporățiunea dubiă.

Bussmennul de-odată a scos o strigare caracteristică. Cei trei câni ai lui lătrând furios, numai decât au sărit afară din tufe și sau aruncat asupra elefanților; în acela-și timp și Mokum a sărit afară din tufe cu zebra lui numai atâta dicând sociului său: »Domniata remăi,« ér' el s'a năsuít ai închide calea elefantului celui mare.

Acest animal minunat de altcum nice nu s'a năsuít se scape prin fugă dinaintea lui. Sir John țenea degetul pre cocoșul pușcei și era atent după el.

Elefantul a lovit cu trompa trunchiul arborilor și-și mișca furios coda, acum nu mai era neliniștit, ci fórte furios. Până aci numai a suspicionat pre dușman, acum l'a vêđut și s'a aruncat asupra lui.

Sir John Murray, acum era numai șesădeci de urme departe de animal. A așteptat se vină mai aprópe cu patruđeci urme și apoi a țêntit și a dat foc. O mișcare însê a calului, a schimbat direcțiunea pușcătorei și glonțul a străbătut numai prin carne fără a da de pedeci cari ar' fi fost în stare se-l facă se explodeze.

Elefantul acum și-a iuțit furios fuga, dar' nu intru atâta aieptându-se, cât mai mult în pași estraordinari de repezi. Dar' și cu aceștia ar' fi putut ajunge un cal.

Calul lui Sir John acuma a început a se neliniști și a sărit din tufă fără a-l putea rețenea stăpânul său. Elefantul acum la luat la gónă, urechile și le-a ridicat și din trompă scotea o strigare ca de trimbiță. Vênătorul pre carele acum l'a răpit calul, s'a prins cu tótă puterea peciórelor de cal, precând se sílea se-și bage

o altă împlătură în pușcă. Intru acésta elefantul a câștigat cale, și încurând ambiu fuscă afară din pădure spre șes.

Sir John 'și împitenă până la sânge calul întepat de spiniți tufelor. Cei doi câni cari lătrau pre lângă el fugeau fără se resufe. Elefantul deja era de abia la doi pași după dânsul; Sir John i sêmța deja resuflul sforăitor și audia fluierătura trompei cu carea plesnea prin aer. In tot momântul aștepta ca massa acésta viă de carne, se-l ridică din șea.

Calul de-odată pică pre peciórele dinapoi. Trompa la ajuns. Animalul a rîncezat tare de durere și a sărit în lături. Săritura acésta l'a mântuit pre Sir John de mórtea secură. Elefantul răpit de celeritatea-i propriă a fugit pre lângă el, și cum și-a tărăit trompa de-alungul pre pământ, a apucat cu ea un câne, pre care l'a scuturat în aer cu o furiă nedescriptibilă.

Lui Sir John nu ia rămas alta, decât se călărăscă din nou érá-și în pădure. Instinctul calului său l'a condus acolo, și iute cu o desteritate admirabilă trecea pre marginea pădurei.

Elefantul mai isteț decât e datina némului său, acum a luat la gónă calul, pre nefericitul câne l'a isbit de trunchiul unui sicomor încât i sa sfărîmat capul și apoi a năvălit în pădure.

Calul a sărit în o tufă spinosă și întreșută cu plănte cătierătoare și a stat acolo. Sir John macar-că sângera din numérose rane, nu și-a perdut nice un momént prezenția; s'a întors și-a pus carabini cu precauțiune la umér, și prin raciul cățărătoarei a fîntit spre elefant. Glonțiul a ajuns în un os așa că a explodat. Animalul s'a clătit, și mai în același momént un al doilea glonț din marginea pădurii l'a ajuns în partea stîngă. A cădút în genunchi lângă lacul mic de jumătate ascuns în ierbă. Acolo cu strigare tânguitoare a început a-și spēla ranele cu apa carea o sugăa cu trompa.

In momântul acesta a apărut bussmennul.

»E al nostru, e al nostru« striga.

Și uriașul animal de faptă era rânit de mórte. Se văeta plângătoriu, resuflul i fluera, códa și-o mai mișca numai încet, și sugând cu trompa balta de sânge ce s'a format în jurul lui, reversa o plóie roșă pre tufișul din jur. Apoi și-a perdut puterea, a picat, dar' mai mult nu s'a mai potut ridica.

In momântul acesta a pășit înainte din tufa spinosă Sir John Murray. De jumătate era gol, pentru-că îmbrăcămîntea lui de vênător se sfértica-se în sdremțe.

»E un animal esemplar bussmienne« strigă privind corpul mort al animalului, e minunat animal, dar' ce-va-și e cam greu pentru straița vênătorului!»

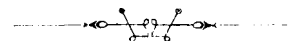
»E drept măriata« răspuse Mokum. 'L vom dărăburi aci în facia locului, și numai părțile mai alese i le v'om duce cu noi. Uite numai, cu ce colți minunați l'a donat natura. Unul fieșce-care cântăreșce cel pucin 25 fontți și fieșce-care font de os de elefant computat numai în cincî șilingi, face o sumă frumușică.»

Cu cuvintele acestea, vênătorul numai decât s'a apucat de îmbucăfîrea animalului. Cu barda sa ia tăiat dinții, și numai peciórele și trompa le-au dus cu sene, cari sunt părțile cele mai gustóse, și cu cari voia se facă plăcere membrilor comisiunei.

Lucrul acesta a pretins tîmp ceva-și mai îndelungat, și dimpreună cu însocitorul său, numai la améđi a potut sosi înapoi la castru.

Acolo bussmennul a fert în mod american peciórele oriașului animal, cu ajutorul cărbunilor înferbentați până a fi albi, bágându-i în o grópă asemenea cuptoriului de copt pâne.

De sene se întelege, că mîncarea, încă și indiferentul Palander a prețuitu-o după valórea sa, și că pentru acésta pre Sir John Murray l'a gratulat bucuros întregă ceta erudiților.

Ben Hur.

Roman de pre tîmpul lui Christos.

Seris de generalul american Lewis Wallace.

Tradus de Joan Sonea.

(Urmare.)

Intru aceste myrtillul aduse éráși în ord trăsura. Messala se reîntórse la caréta sa. Dama se uită după dânsul — și ori-ce i zăcea în privirea sa, neîndestulire de bună sémă nu a fost. Ben Hur aduse apa. Tatăl ei beu. Apoi fecióra rădică la buze pocalul, se plecă și cu o mișcare grațiósă îl întinse lui Ben Hur.

»Tînel!« díse ea, »E plin pe espresiuni de mulțămîntă faciă de tine.»

Cămila se sculă și tocmai voia se mérgă mai departe, când bêtrenul strigă:

»Vină aici!«

Ben Hur plin de respect urmă învîtării acesteia.

»Tu astăđi ne-ai făcut noué, străinilor, un mare servițu. — Numai un unic Domneđu este. In numele său sânt, îți mulțamesc. Eu sum Valthazar, egiptén. Dincolo de locanda de lângă Dafne în bércul cel mare de palmi, în umbra palmilor, locuesce șieicul Ilderim,

generosul. Nu suntem óspeții lui. Cercetéză-ne acolo. O primire plină de recunoscîntă te așteptă!«

Admirând vócea curată și sonoră a bêtrenului și pășirea lui plină de demnitate, Ben Hur rămase înderept. Uitându-se după ei cum se depărtau, vėđu, cum și Messala așisdere se duse vial, fără de grigi și cu un rîset sarcastic.

XVI.

Mallach în momântul pericolului se refugiase în loc sigur. Deși poté servi de regulă generală, că nu este cale mai sigură pentru a face de rușine pe alții, decât a străluci acolo, unde ei au fost leneși, el în acest momént totuși a făcut esceptiune. In urma evenimentului enarat mainainte el sêmți cu mult mai mare stimă faciă de Ben Hur, și nu poté se nu-i recunóscă curagiul și fineța în modul de conversare. Dcă i-va mai succede se mai șcie una-alta din istoria ténérului se potea mă-

guli. că îndată în ziua primă i p^ote da r^{es}puns pe deplin îndestulitor domnului s^{eu}. — At^âta era sigur, că Ben Hur era judeu, și fiu adoptiv al unui Roman. Pe lângă aceste dinaintea observ^{ator}ului astut începu a-și desv^ăli secretul, că între Messala și acesta a sustat ceva legătură. Inse de ce natură? Cum se-ar' pot^e el încredința despre acea? — În ac^{es}tă încurcătură a sa i veni întrajutor însuși Ben Hur. El își puse mâna sa pe brațul lui Malluch și-l trase departe dintre mulțime, a căreia atențiune începu éráși a-se îndrepta spre preotul cel bătrân și spre isvorul tainic.

»Bunule Malluch,« d^{is}e el oprindu-se, după-ce eșiră din mulțime, »p^ote se uita omul pe mamă-sa?«

Întrebarea veni repede, fără de nice un punct de legătură cu ore-care din convorbirile de mainainte și pe Malluch îl află nepregăt^{it}. El privi spre soțul s^{eu}, ca se afe orientare în fața lui, ce înțelege sub ac^{es}ta. Dară el v^{ed}u numai două puncte roșii ardet^{orie}, câte unul în fie-care obraz și în ochii s^{ei} urme de lacrimi înădușite. El r^{es}punse mechanic: »Ba!« și ca apăsare a d^{is}e: »Nice odată!« După un moment ca și când se-ar' fi cugetat, întări vorbele sale: »D^écă e izraelit — nice-odată!« În fine revenindu-și în s^{en}e cu totul, d^{is}e: »Lecțiunea mea ântăia în sinagogă a fost schema, d^{ic}erea ac^{es}ta din Sirach: »Onor^éză pe tatăl t^{eu} din totă anima ta, și nu uita de dorerile mamei tale!« — Punctele roșii încă și mai tare ardeau în obrazii lui Ben Hur.

»Acele cuvinte îmi aduc aminte t^{em}pul copilăriei mele. Acea adev^{er}esc aceste, Mallach, că tu estⁱ adev^{er}at izraelit. Eu așa cred, m^e pot încrede în tine.«

Ben Hur lăsă în jos brațul, care până aci îl ț^{en}euse strins, și-și apăsă mâna pe ânimă, ca și când ar' voi se înădușe ore-ce dor^{er}e.

»Tatăl meu,« d^{is}e el apoi, »se bucura de un renume bun, și în Ierusalim, unde locuia, a stat în deplină on^{or}e. La m^{or}tea sa, mama era în etatea cea mai frum^{os}ă; e destul se spun at^âta despre d^{en}sa, că a fost bună și frum^{os}ă. Legea blând^{et}eii a fost pe buzele sale, și preste tot i-se lăuda bunetatea animei sale, și privia înaintea unui viitor îndestulit. Am avut o soră mică. Noi am format o familiă fericită, ast'fel, că eu din ânimă am aprobat d^{ic}erea rabinică: »Domneșeu nu a potut se fiă pre tot locul de fa^{ci}ă, pentru acea a creat pe mame.« — Intr'o dⁱ s'a înt^{em}plat o nenorocire cu un Roman, care porta o diregător^{ie} înaltă, pe când trecea pe dinaintea c^ăsei n^{ost}re în fruntea unei trupe. Ostașii fr^{en}seră ușile și se aruncară asupra n^{ost}ră: De atunce nu am mai v^{ed}ut pe mama și pe sorumea. Nu ș^{ci}u mai trăiesc s^{eu} muritau. Omul acela acolo, Malluch, care plin de superbiă se depărt^éză în careta sa, a fost de fa^{ci}ă la năvălirea asupra n^{ost}ră; el a fost acela, carele ne-a predat în mânilor torturătorilor nostri. A auđit v^ăietarea mamei mele pentru fișei și a r^{is}, când au smuls'o dela noi. E cu greu a spune, ce se sapă mai afund în memoria n^{ost}ră, iubirea s^{eu} ura. — Astădⁱ, Malluch, l'am recunoscut de departe...« Éráși prinse de bra^{ci}u pre soțul s^{eu}. — »Și, Malluch, el cun^{os}ce și ș^{ci}e secretul, pentru aflarea căruia eu mi-aș da viața. Ș^{ci}e și ar' pot^e se-mi comunica, în ce stare se află. Înțeleg pe ambele — marea dorere le-a contopit într'una în gândirea mea. — Decum-va au morit, el ș^{ci}e și îmi p^ote comunica t^{em}pul și impregiurările morț^ei lor, îmi p^ote spune, unde m^e așteptă oșele lor.«

»Și nu voiesce?«

»Nu!«

»Pentru-ce?«

»Eu sum judeu; el roman!«

»Dar' Romanii au limbă, și judeii, și d^écă sunt chiar' așa de urgisiți, totuși află mod de a-i grăi.«

»Lă c^{ei} asemenea lui? Nu! pe lângă aceste, ac^{es}ta este secret de stat. Averea într^{ég}ă a tatălui meu s'a pus sub sechestru. Inimicⁱⁱ sau împărțit pe ea.«

Malluch cu o mișcare serioasă a capului i dede se înțel^{ég}ă, că primesc^e dovada, apoi întrebă: »Recunoscutu tea?«

»Ba! Eu am fost judecat la m^{or}tea vic și deja de mult m^e socot^{es}e între c^{ei} morți.«

»M^e mir de acea, cum d^e nu te-ai aruncat asupra lui,« d^{is}e Malluch într'o eropțiune de mâniă.

»Acea m^e-ar' fi despoiat pe vecie de posibilitatea de al pot^e folosi spre scopurile mele. Ași fi trebuit se-l omor, și apoi m^{or}tea pe cum ș^{ci}i tu încă mai bine păstr^éză secretul, decât un Roman, care pe s^{en}e se ș^{ci}e criminal.«

Cel-ce av^énd at^âta motiv la r^{es}buⁿare a potut lăsa neîntrebuⁱⁿțată o ast'fel de ocaziune, pot^e fi sigur de tot cu privire la viitor, s^{eu} pot^e se aibă prospecte favorabile pentru umilirea inimicului s^{eu}. Malluch s^{em}ți ac^{es}ta și interesul lui fa^{ci}ă cu Ben Hur se făcu cu mult mai viu, decât a fost până aci. — După o pauză scurtă éráși rel^u c^ăștă la ventul:

»Nu am voit se-l omor; de acea fer^éșcă-l pe el — cel puⁱⁿ pentru acuma — secretul s^{eu}. Pe lângă t^ote ac^{es}te nu va scăpa el de ped^ép^sa sa și d^écă nu-mi vei denega colucrarea ta, în scurt t^{em}p o voi^u duce-o în deplinire.«

»El este Roman,« r^{es}punse în grabă Malluch; »și eu sum din n^{em}ul lui Juda. Te voi^u sprigini. D^écă vei afla de lipsă, eu voi^u întări și cu jurăm^{en}t p omisiunea mea.«

»Dă-mi despre acea mâna, acea va fi destul!«

Înt^{em}plându-se ac^{es}ta, Ben Hur d^{is}e acuma ușurat: »Nu este lucru greu, cu care vreau se te încredințez, nice e lucru în contra conscienței. — Se mergem mai încolo!«

Ei luară drumul peste un rit spre dr^épta. Primul care întrerupse tăcerea fu Ben Hur.

»Cunoscⁱ pe ș^{ci}icul Ibrahim?«

»Da!«

»Unde se află pădurea lui de palmi s^{eu} mai bine, cât de departe zace ea de Dafne?«

Malluch s^{em}ți trezindu-se îndoi^{él}ă în pieptul s^{ei}. I veni minte darul, care îl primise Ben Hur dela damă la fântână, și se miră, ore el cu ânima sa plină de d^orere pentru pierderea alor s^{ei}, asculta-va de ademenirile amorului. Pe lângă t^ote el r^{es}punse: »Dela Dafne călare pe cal e două ore, cu o cămilă iute într'o oră potⁱ se ajungi la pădurea de palmi.«

»Îți mulțămesc și cunoscința ta o folosesc încă odată. Alergările acele, de pre carⁱ ai amintit sunt ele publice — și când se vor ț^{en}e?«

Acele întrebări st^{er}niră curiositatea lui Malluch pentru-că ele aveau o însemnătate deosebită, precum i-se p^{ăr}e lui.

»Alergările,« d^{is}e el, deși prefectul le arangi^éză ca om privat, vor fi publice. Ele se dau în on^{or}ea sosirei consulului Masentius, carele vine aci, ca se facă cele din urmă pregătiri pentru o companiă ce se va porni contra P^{ăr}ților. Prefectul e bogat, și cu sgăr^{en}iță se ț^{en}e de bogăția sa; înse ca se-și câșt^{ig}e un âmic

influent, nu cruță spesele. Alt'cum cetățenii Antiochiei nu numai că ieu parte la jocuri, dară îl ajutoră și în suportarea cheltuielilor; pentru-că ei știu din esperință, că prezența consulului și a ăstei sale aduce bani între ămeni, cu deosebire decât jocurile atrag aci un mare număr de străini. Spre scopul acesta deja cu o lună mainainte au fost trâmși vestititori spre tuspatru regiunile lumii, ca se deie de șcire deschiderea circuitului. Apoi însuși numele prefectului este chizeșiă destulă despre varietatea și pompa jocurilor și decât și Antiochia va adauge la aceste al său, atunci știu tôte orașele și insulele din giur, că se vor da privelișci estraordinare și cu toții vor trâmte privitori. Premiile puse sunt într'adevăr regesci.»

»Inșuși circuitul, precum aud, nu cu mult stă în urma circuitului maxim.»

»Înțelegi pre cel Roman? — Noa, în al nostru află 200,000 locuri de ședut; în cel roman cu 75,000 mai multe. Acesta e edificat din marmură, al nostru așșidera. Arangiamentul lor din lăuntru consună pre deplin.»

»Și tot aceleși regule sunt în valóre?»

»Da, cu esceptiunea uneia. În Roma pot pleca de-odată numai patru caretă, aci tôte plécă de-odată fără considerare la numărul lor.»

»Acéstă e datină greacă,« duse Ben Hur.

»Da, Antiochia mult e greacă, decât romană.»

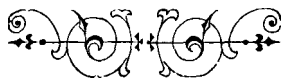
»Așadară eu îmi pot alege însumi caretă mea?»

»Da, și poți folosi propria ta caretă. În privința acéstă nu este nice un fel de restringere.»

Respondënd așa, vėdu, că în fația lui Ben Hur espresiunea îngădurată făcu loc celei de îndestulare.

»Incă una, Malluch! Când vor fi jocurile?»

»Intr'adevăr, mai era se uit partea cea mai însemnată!« răspuse acesta. »Poimâne consulul va debarca, decât deii marinii i vor fi grațioși, ca se mă esprim în mod Roman. De astădi în șese zile vor fi jocurile.»

Higiena și scóla poporală.

De Iuliu Pop.

(Fine.)

Este un act de prudință, ce este a se pretinde dela fie-care învățator, chiar' pentru echilibrarea activității spirituale cu a celei corporale, ca Orarul — împărțirea ărelor — se fiă ast'fel stătorit, ca obiectele de învățământ, cari pretind încordare spirituală mai mare se cađă în ărele prime dinainte de amedă-qi, apoi după o ăra de categoria acéstă se urmeze un obiect, acărui însușire, pretinde încordare puțină bună ăra după calculul, cetirea fluentă.

Care învățator va disconsidera acest adevăr, va trebui se auđă copiii plângându-se de dureri de cap, căci este fapt constatat, că sângele năpădesce, se înghesue acolo, unde se consumă ăre-care putere.

Copilul de scóla trebuie în continu se cugete, așa dar' se lucre cu creerul, urmază că și sângele va nisui în spre creer, la copiii, cea-ce dă nascere congestiunilor de sânge, cari sunt împreunate cu dureri de cap, ameteți, miopiă, ba char' și cu tulburarea mintei.

Nu e de ajuns numai a schimba greul cu ușorul; ci este de lipsă a-și întrerupe activitatea spirituală pe un anumit tēmp cu deseversire și a o schimba cu acțiunii înveselitoare, carea ideia se încorporază prin lăsarrea copiilor în liber după fie-care ăra de învățământ și de darea la jocuri potrivite în acest tēmp.

Nu sunt numai lipsele corporale motivul decretărei de tēmp liber între ăre!

Nu, ci pe lângă acele, s'a sēmțit necesitatea de a da tēmp spiritului, ca se pótă consuma porțiunea espuse și practică a dovedit, că cu cât se espune materialul de învățământ în porțiuni mai mici, cu atâta le asimilă spiritul copilului mai bine și mai ușor.

Ei și eu a-și fi foarte mulțămît, decât ar' observa aceste, acei, cari astă-qi le nesocotesc în un mod foarte ușuratec!

Tot din motivul atins chiar' în mijlocul ărei va întrerupe învățatorul priceput prelegerea și va cânta cu

copii un cânt puternic ori va face câte-va eserciții de gimnastică cu mânilor și cu capul, cea-ce va străpune pe copiii îndată în altă dispoziția, li va procura un anumit grad de viașă, cea-ce i va face capaci spre activitate spirituală nouă.

Am făcut pretensiunea, ca scólele se fiă provėdute cu bănci, corespundătoare cerințelor igienice și acum — decât voiesc se fiu drept — trebuie se amintesc, că ce pretensiune are scóla, adjustată cu bănci corespundătoare, la noi, la învățatori, ca se nu cađă vina asupra băncilor, când ele în adevăr nu pörtă vină.

Și acea pretensiune este, că învățatorul se urmărescă cu deosebită atențiune poziția ce are copilul la ședere, la scriere, la desemnare etc.; pentru-că sa dovedit, că copiii cari până nu âmblau la scóla se bucurau de o poziția bine proporționată, naturală; cu âmblarea în scóla, li s'a ridicat un umăr li s'a strîmbat columna vertebrală și în cele mai bune bănci.

Este drept, că de un an încóce s'a ventilat mult, foarte mult, părerea, că atât miopia, cât și strîmbarea columnei vertebrale i-și au isvorul în scrierea plecată.

S'a încins o adevărată luptă între spriginitorii scrierei plecate și a scrierei sub unghiū drept.

În unele scóle s'a și întrodus scrierea din urmă și la noi în Ungaria, că lucrul a ajuns acolo că sa concredut comisiunii cari studiind cauza pe basa de esperințe în scólele din capitală, cari au întrodus acest fel de scrisóre — vor avé se comunice rezultatul concomitat de propunere cu autoritățile scolastice concerninte, în urma cărei-a se pôte lesne întempla, că vom învăța cu toții a scrie din nou cu litere sub unghiū drept!

Cine voesce se-și câștigate o icónă mai lămurită despre literatura acestei fel de scrisóre, urmărescă fôia intitulată »Néptanoda« din 1892, ce apare în Cinci beșerică (Pécs) unde între altele chiar' în Nr. 1. pag. 5.

va afla pasagiul următor, introducere: »A-și merge pré departe și lucru ar' eși din cadrele unei foi, decât a-și vorbi despre tóte scrutarile, cari le-au făcut, în acest obiect auctoritățile, cele mai eminente a Germaniei, Austro-Ungariei, Franciei și Angliei. Răpórtele despre scrutarile obținute ar' forma o literatură de peste 100 tomuri.

Resultatul până aci îl forméază acel fapt nerestorabil, că scrisórea dréptă este unica, carea se unesce cu tóte principiile igienice și că este cu neputință a scuti pre scriitorii de strimbarea columnei vertebrale și de miopiă, decât nu scriu sub unghiú drept.«

Din partea metodică fiă-mi permis a atrage atențiunea învățătorului numai asupra unei observări și a-
nume: Să se nisuéscă cât numai va puté la înstructiă a face pre copil, ca se și câștíge cunoscințe nu numai tot pre calea vederei; ci și pe a auđului, ori, ce e mai bine, pe améndoué, pentru-că:

„Unde-i unul nu-i putere
Unde-s doi puterea creșce.“

Am aflat de bine a trece așa neted peste acest punct nu pentru-că ia-și atribui puțină însemnătate, căci convins sum despre adevérul că: »Puterea învățătorului stă în metoda sêu« ci pe de o parte, pentru-că țên la enunciațiunea dlui Petri, că »astă-đi nu avea nu șciú învățătorii, că cum se propună, ci ce se propună; pede alta pentru-că voiesc a atrage atențiunea on. lectorii asupra unei direcțiuni aprópe-neatinse până acum: asupra resultatelor, ce se observă astăđi, în scóla poporală, ca fêt adevérat a întrodúcerei limbei magiare ca obiect obligat pentru scóla poporală.

Cine a fost de față la esamenele publice barem în 20—30 scóle, ce vede?

Vede mai întâiú, că în limba română nu se obține resultatul dorit, copii întrebuintéază în vorbire o topică cu totul tot străină de firea limbei nóstre: ér' din limba magiară, copii și-au însușit adevérate barbarisme, cari sau sunt nesce traduse rele, sau rupturi bune din cărți magiare, aplicate la tēp și loc nepotrivit. Adecă nici e limbă română nici magiară.

Și omul, âmblat în ale psihologiei, carea este indispensabilă pentru fie-care crescător — fiind basată tótă pedagogia modernă pe dēnsa — deși cu părere de réu — va trebui se recunóscă, că atât stagnarea — ori mai bine regresul în limba română, — cât și barbarismele magiare însușite de copii, pe conta limbei materne, pe lângă o sfortare stérpă, sunt o urmare firéscă, pentru-că scóla poporală în prima liniă are se chiarifice în copii conceptele obscure și se corégă pe cele greșite, cari li forméază — cu puține clare împreună — avutul lor sufletesc; după ce însé este a se propune și limba magiară, așa acea dētorință se neglige acum și din potrivă se astring copii la însușirea de concepte nóuě limbistice magiare, fără a fi ajuns la o basă solidă, căci unde-i sunt punctele de razim, de cari se încopciă copii cunoscințele nóue! unde-i sunt Haltings und Angel punctele eruditului Herbart, de cari condiționează el reproducțiunea?

În ptul 30 a epistólelor amentite la alt loc al lui Herbart, ni se spune lámurit, că ce sunt vorbele limbilor străine: »Es sind Reihen von Buchstaben, oder Sprachlauten, geknüpft an ein Wort der Muttersprache.«

Se póte decí constata o confusiune în tocmai cum a constat Herbart la un angles, ce și-a negles limba maternă nisuind a-și însuși alte limbi.

Fiă-mi permis a cita un pasagiú mai lung din p-
tul amentit. »Dahin gekórt z. B. dass Unterricht in fremden Sprachen, vor allem Vestigkeit in der Muttersprache voraussetzt, wen nicht eine so heillose Confusion entstehen soll, wennman sie bei Kindern die Plattdeutsch und Hochdeutsch, oder Französisch und Deutsch durch einander plauderten, wohl findet oder wie ich sie einst bei einem jungen Engländer antraz, der früh in eine deutsche Pension gethan, dort das allerschlechteste Deutsch gelernt, danüber sein Englisch grossentheils vergessen hatte, und nun eigentlich in gar keiner Sprache konnte unterrichtet werden, bis ihm durch eine besondere Fürsorge sein Englisch 'einigermassen wieder zurecht gestellt war.«

După-cum vedem din aceste Herbart ni servescce și cu sfatul, că cum putem eși din această încurcătură, carea tēmpesce muntea și slăbesce corpul.

El ne spune limpede, că decât e ca se potem ajunge la ceva resultat folositor în propunerea limbei magiare, lucrul de căpeteniă este se propunem cu o deosebită îngrigire limba română, se ni nesuim a chiarifica conceptele obscure, a corege cele greșite, a întregi cele necomplete prin limba română apoi a ne strădui a înbogăți avutul spiritual al copilului cu concepte și noțiuni nóuě tot în limba română, cari tóte, la olaltă au se servescă de Anhaltungs și Angel puncte pentru limba magiară.

Din procesul de appercipiere se vede limpede fórte, că ori-ce ideă nóuă este supusă unei venterături și părțile, cari se vijesc cu avutul copilului se prind, ér' celelalte dispar din suflet.

Dar' se abstragem dela admonițiunea pe cât de seriósă pe atât de justă a celui mai crutt pedagog óre n'avem noi și motive subiective destul de puternice, cari se ne îndemne pre noi învățătorii a propune limba română cu mai multă îngrigire și pre public a-i sprigini literatura cu mai multă căldură, căci de abnegățiune nu póte fi vorbă?

Țênend sémă de originea ei disputată cu atâta patimă de dușmani și argumentată atât de puternic de Eutiu Murg, că: »Sie stamt von keiner her, sondern sie ist die römische Töbelsprache des zweiten Jahrhunderts,« considerând legătura ei de înrudire cu sora ei dulce italiană, cea mai acomodată pentru sprimarea sēmțemintelor resfățatului Cupido; cu cea latină, carea prin caracterul sêu de chiaritate e limba dreptului, cu limba eredelor șpaniole, cu cea francesă, ce este recunoscută ca limba conversației generale apoi netrecēnd cu vederea dragostea sau alipirea nestrămutată cu care o apăratur-o și cultivatur-o străbunii nóstri, despre cari dice Bonfiniu, că se luptau mai mult pentru limbă decât pentru viață și avēnd în vedere numeroșele jertfe aduse de fi ei, chiar' în interesul culturei: trebuie se constatăm, că avem și motive subiective și încă fórte puternice în punctul acesta.

Și cel-ce póte remâne indiferent și față de motivele obiective și față de cele subiective și mai departe, acela vinovat se face față de oficiul, ce în mod nedemn 'l ocupă, vinovat față de némul din care face parte în mod tot atât de nedemn?

Când dintre vre-o 15 obiecte de învățământ obligătorie pentru scóla poporală abia, gimnastica, industria dómestică și cântul promovează corpul copilului, apare dela sēne însemnătatea acestora din urmă, căci proporția ar' fi 1 obiect pentru corp și 1 pentru suflet;

dar' 1 pentru corp și 5 pentru suflet numai proporția nu pôte fi.

Decum-va cineva se mai îndoesce despre însemnătatea corpului, apoi aște, că Herbart condiționează a-jungerea scopului creșterii de sănătate, căci în tomul al 10-lea al scrierilor sale edate de Hartenstein în Lipsca la 1851. »Allgemeine Pädagogik aus dem Zwecke der Erziehung abgeleitet« la pag. 134 dice: Das Fundament aller Anlage ist die körperliche Gesundheit. Kränkliche Naturen fühlen sich abhängig; robuste wagenes zu wollen. Darum gehört zur Characterbildung wesentlich die Sorge für Gesundheit.

Scopul creșterii este indentificarea voiei omenești cu celei Ddeesci, la ce numai așa putem ajunge, decât avem o voiă firmă, adică caracter în lucrurile bune și plăcute lui Ddeu, carea pe lângă un corp sdruncinat n'o putem avé.

Pentru cei-ce ar' dori a-și câștiga cunoștințe mai detaiate asupra înfuiței binefăcătoare a industriei de casă sum liber a li recomănda tractatul modest a-l meu apărut în Călindarul pedagogic de pe 1885 la pag. 33 sub titula: Industria domestică, însemnătatea ei, ce? și cum ar' fi de a se propune din această în scólele noastre poporale? ér' pre cei ce ar' dori detaieri din Cânt mi-ași lua voiă ai invita la cetirea celor scrise în Gazeta Transilvaniei din 1886 Nrii 90, 91 și 93.

Pentru asigurarea acțiunii noastre, ce țintesc dezvoltarea corporală a copilului este neapărată trebuința, ca însu-și copilul se cunoscă principalele regule de igienă spre a șci ce-i este folositor și ce vătămător sănătăței, se cunoscă neapărată trebuința a locuințelor uscate, rolul aerului, luminei, căldurei, nufremântului, îmbrăcăminte, se-și cunoscă corpul: respiraerea, digesțiunea sângelui cu circulațiunea, plumănil și stomacul etc. etc., cari cunoștințe le va împărtăși învățătorul parte pe basă și în legătură cu bucățile de cetire din Legindare, parte învățământul intuitiv.

Autorii de Legindare pentru scóle poporale se nu uite a-și înavuți Legindarele cu bucăți tăietore în știința igieniei, cum conțin cărțile germăne!

Ca se ne convingem, că câtă însemnătate atribue germănul acestor cunoștințe, fă-mi permis a atrage atențiunea on. cetitor asupra concluzelor, luate în această materie, de congresul al VI. internațional de demografia și igienă în privința igienii școlare, carele s'a ținut în salónele universității din Viena.

Raportor Dr. Hyac. Kubom prof. de igienă la scóla norm. sup. membru a academiei de medicină etc. etc.

»1. Higiena trebec predată în tóte categoriile de scóle și pentru aměndouă sexurile.

2. Acésta se va face: în scólele poporale cu ajutorul cărței de lectură, compoziții și descrieri luate din cercul scólei și prin ajutorul unui mic manual de igienă.

3. Invățătorilor li se va preda în scólele normale (preparandii) un curs special de igienă în legătură cu cunoștințele fizicale, chimice și anatomice fisiologice trebuitore!

4. Instrucțiunea verbală va fi însocită de esperimente și demonstrațiuni și unde va fi posibil, scólele speciali vor fi provădute cu un laborator.

După Zeitschrift für Nahrungsmittel-Untersuchung und Hygiene Wien 1. Oct Nr. 10.«

Acest răport este un document mai mult, că stindardul, care pörtă devisa »cultură« este purtat de mână germăna.

Și óre noi romăni, cari am dovedit vécuri de-a rândul atăta credință, curagiú și abnegațiune, cătră stindardul desvălit pe câmpuri inundate de sânge omeneș în genere, ér' noi din acest ținut în speciă, acăror credință nestuămutată, cătră stindardul sub care jurasem, este recunoscută prin semn de distincțiune, am puté rămăne de stégul ce falfăie pentru higiena scólei poporale; ori mai putem se nu dovedim tot asemenea vértuți sub stindardul desfășurat pe câmpul acoperit cu flórea păcii, pe câmpul culturei, mai ales atunci, când cu menire espresă culturală am fost aședăți aici?

De secur nu.

Năsăud la 21. Faur 1893.

Varietăți.

Cătră cetitori. Cu numărul de față »Lumea Literară« încetă a mai apărea. Ne luăm deci »remai bun« dela onorabilii noștri cetitori și spriginitorii acestei întreprinderi — mulțămindu-le pentru binevoitoriul succurs! — Causa apunerei »Lumei Literare« este: lipsa de abonenți în număr suficient. Editorele a jertfit mult, și pe lângă tótă bunăvoința nu mai pôte risca edarea și pe mai departe a fóiei, ér' redactorele a muncit fără nici un honorariú. — Ne-am ținut de dătorința a le aminti acestea spre a ne chiarifica perfect.

Fie-ne permis a roga pe Dnii abonenți, cari încă nu și-au achitat abonamentul, a-o face acésta cel mult până 1-a Jan. 1894. st. n., căci la dincontră editorele va fi siliu sumele restante a le încassa prin Comisiune postală, care procedură va costa cu 20 cr. mai mult.

In 3 Decembre a. c. s'a îndeplinit sântirea besericei gr. cat. din M-Ludoș prin Prea meritatul paroch și protopop Nicolau So-

lomon asistat de 4 preoți — Fără a ne teme de exagerări putem afirma că beserica Ludosuului edificată prin zelul cel neînfrânt al Vrednicului paroch al M-Ludoșului și protopopul același tract — e una dintre celea mai frumoșe beserici din Archidieceasă, — decât nu cea mai frumoșă! — Istoria edificării acestei mărețe beserici e un îndemn spre abnegare și energie neîntrecută. Inșe cel ce a asudat mai mult la edificarea acestui templu sfânt nu are lipsă de laude omenești, — răsplătéscă-i deci bunul Ddeu acărui mărire a avut'o în vedere când și-a început nobila-i activitate de păstor sufletesc!!

La academia romăna, în sesiunea de primăveră se vor țenea 4 discursuri de recepțiune prin Dl. Tocilescu despre Dimitrie Cantemir, I. Calender despre Episcopul Melchisedec, Dl. Olănescu despre Alesandri și Xenopol despre M. Cogălnicean.

Posta Redacțiunei.

Domnilor: Dacus, Petrea dela Cluj și A. P. B. Vă mulțămese din inimă pentru ajutorul prestat în decursul anului. Nu preste mult vor urma epistole.